

Zelený kruh varuje. Ochrana krajiny nesmí být psána lobbisty

15.4.2026 - | Zelený kruh

Zelený kruh varuje před oslabením ochrany krajiny, povolením plošných jedů proti hrabošům, tlakem agrární a myslivecké lobby na snížení ochrany ohrožených druhů a pokusem převzít kontrolu nad plněním strategického dokumentu Politika krajiny. Výstupy jednání ministrů Martina Šebestyána a Igora Červeného z konce března podle Zeleného kruhu nápadně kopírují požadavky Agrární komory a Českomoravské myslivecké jednoty.

Ministr Šebestyán mimo jiné prohlásil, že by při přípravě Politiky krajiny měli zemědělci a lesníci „mít možnost se na přípravě těchto plánů podílet“ a ministr Červený jeho slova potvrdil s tím, že „opatření nemůžeme dělat bez těch, kteří v krajině denně pracují“.

Tato vyjádření jsou vpravdě absurdní: právě kvůli průběžnému zapojení a souvisejícímu tlaku asociací zemědělců a lesníků byla příprava Politiky krajiny výrazně pozdržená už v roce 2024. Tehdy zástupci Ministerstva zemědělství blokovali jakékoliv výraznější ambice dokumentu, přestože měli Vládou ČR uloženo na vzniku Politiky krajiny spolupracovat.

Právě kvůli odporu svazů vlastníků lesů a agrární lobby vůči tomu, aby prošlo opatření pro zastavení úbytku biodiverzity v naší krajině, byly následně v září 2025 z dokumentu vyškrtnuté veškeré konkrétní úkoly a byly převedené až do takzvaného Implementačního plánu, který mělo Ministerstvo životního prostředí zpracovat do konce března 2026.

Na přípravě Politiky krajiny se po tři minulé roky podíleli desítky zástupců odborných organizací obou ministerstev, vědců, ekologických organizací i zástupci zemědělců a lesníků. Vzniklé pracovní skupiny Implementačního plánu, v nichž měly být zastoupené i organizace kontrolující, aby se z Politiky krajiny nestal jen dokument dřevařské a zemědělské lobby, se však od listopadu 2025 nesetkaly.

„Zemědělci a lesníci se podílí na přípravě Politiky krajiny již několik let. Pokud nyní ministři volají, aby byli do přípravy zapojeni, buďto o Politice krajiny zhola nic nevědí — anebo chtějí vyjádřit, že mají dokument na ochranu chřadnoucí krajiny napsat jen lobbisté zemědělských a lesnických svazů, bez zapojení vědců, odborníků ministerstev a ochránců přírody. Ministr životního prostředí jen dokazuje, že mu přes sladká slovíčka na přírodě a krajině ve skutečnosti nezáleží,“ komentuje výroky ministrů Jan Skalík, koordinátor programu Krajina, Hnutí DUHA.

Při tomto postupu by hrozily České republice mimo jiné sankce ve výši stamilionů až miliard korun za nedodržení závazků Národního plánu obnovy.

Plošné jedy na hraboše a šelmy pod tlakem myslivecké lobby

Oba ministři se dále dohodli na přípravě pravidel umožňujících povrchovou aplikaci jedů na hraboše a na opatřeních usnadňujících „ochranu majetku před šelmami“, včetně přeřazení vlka z kategorie kriticky ohrožený do kategorie ohrožený. Jde o doslovné naplnění požadavků, které jen dva týdny před jednáním ministrů společně vznesla koalice Agrární komory, Českomoravské myslivecké jednoty, Zemědělského svazu a Rybářského sdružení. Povrchová aplikace jedů je tedy znovu zvažována navzdory zkušenosti z roku 2019, kdy plošný rozhoz jedu Stutox II skončil desítkami uhynulých zvířat, včetně ohrožených druhů a predátorů, kteří se v krajině podílejí na skutečné

regulaci hlodavců, a stažením povolení. A přeřazení vlka je přesně to, oč usiluje myslivecká lobby navzdory tomu, že u Soudního dvora EU dosud probíhají žaloby proti zmírnění jeho ochrany — což sám ministr Červený přiznává. Oba kroky mají společného jmenovatele: ministerstva nepřicházejí s vlastní odbornou analýzou, ale přejímají agendu zájmových skupin.

Nezávislost pracovních týmů je velká neznámá

Oba ministři avizovali vznik společných expertních pracovních týmů. Otázkou však je, kdo v nich bude sedět — a kdo ne. Ministr Šebestyán přichází z pozice předsedy Iniciativy zemědělských a potravinářských podniků a šéfa Státního zemědělského intervenčního fondu. Už při jeho jmenování Asociace soukromého zemědělství varovala, že si „těžko lze představit větší popření oprávněných zájmů zemědělců“. Ministr Červený za Motoristy převzal resort, před jehož ovládnutím lobbistickými vazbami varovalo více než tisíc vědců.

Obavy posiluje také načasování. Jen dva týdny před komunikovanou schůzkou ministrů přednesla koalice Agrární komory, Českomoravské myslivecké jednoty, Zemědělského svazu a Rybářského sdružení své požadavky: oslabit protierozní ochranu, povolit povrchovou aplikaci jedů, snížit ochranu šelem a predátorů, převzít kontrolu nad Politikou krajiny. Výstupy jednání obou ministrů se s tímto seznamem téměř doslova shodují.

Zelený kruh přesto doufá, že v expertních týmech budou proporčně zastoupení odborníci z akademické sféry, Agentury ochrany přírody a krajiny a nevládních organizací a jednání týmů budou transparentní. Bez toho půjde jen o legitimizaci předem dohodnutých ústupků agrobyznysu.

Aby deklarovaná meziresortní spolupráce přinesla skutečný efekt a nebyla jen fasádou pro zájmy velkoplošného hospodaření, musí dojít k zásadní reformě zemědělských dotací. Je nezbytné navázat platby na reálnou retenční schopnost půdy a krajinnou strukturu, nikoli pouze na obhospodařovanou plochu. Bez regulace velikosti půdních bloků a ochrany vodního režimu půdy zůstanou tato opatření pouze fragmentovaná a bez systémového dopadu na řešení sucha v České republice.

Zelený kruh varuje před oslabením ochrany krajiny, povolením plošných jedů proti hrabošům, tlakem agrární a myslivecké lobby na snížení ochrany ohrožených druhů a pokusem převzít kontrolu nad plněním strategického dokumentu Politika krajiny. Výstupy jednání ministrů Martina Šebestyána a Igora Červeného z konce března podle Zeleného kruhu nápadně kopírují požadavky Agrární komory a Českomoravské myslivecké jednoty.

Ministr Šebestyán mimo jiné prohlásil, že by při přípravě Politiky krajiny měli zemědělci a lesníci „mít možnost se na přípravě těchto plánů podílet“ a ministr Červený jeho slova potvrdil s tím, že „opatření nemůžeme dělat bez těch, kteří v krajině denně pracují“.

Tato vyjádření jsou vpravdě absurdní: právě kvůli průběžnému zapojení a souvisejícímu tlaku asociací zemědělců a lesníků byla příprava Politiky krajiny výrazně pozdržena už v roce 2024. Tehdy zástupci Ministerstva zemědělství blokovali jakékoliv výraznější ambice dokumentu, přestože měli Vládou ČR uloženo na vzniku Politiky krajiny spolupracovat.

Právě kvůli odporu svazů vlastníků lesů a agrární lobby vůči tomu, aby prošlo opatření pro zastavení úbytku biodiverzity v naší krajině, byly následně v září 2025 z dokumentu vyškrtnuté veškeré konkrétní úkoly a byly převedené až do takzvaného Implementačního plánu, který mělo Ministerstvo životního prostředí zpracovat do konce března 2026.

Na přípravě Politiky krajiny se po tři minulé roky podíleli desítky zástupců odborných organizací

obou ministerstev, vědců, ekologických organizací i zástupci zemědělců a lesníků. Vzniklé pracovní skupiny Implementačního plánu, v nichž měly být zastoupené i organizace kontrolující, aby se z Politiky krajiny nestal jen dokument dřevařské a zemědělské lobby, se však od listopadu 2025 nesetkaly.

„Zemědělci a lesníci se podílí na přípravě Politiky krajiny již několik let. Pokud nyní ministři volají, aby byli do přípravy zapojeni, buďto o Politice krajiny zhola nic nevědí — anebo chtějí vyjádřit, že mají dokument na ochranu chřadnoucí krajiny napsat jen lobbisté zemědělských a lesnických svazů, bez zapojení vědců, odborníků ministerstev a ochránců přírody. Ministr životního prostředí jen dokazuje, že mu přes sladká slovíčka na přírodě a krajině ve skutečnosti nezáleží,“ komentuje výroky ministrů Jan Skalík, koordinátor programu Krajina, Hnutí DUHA.

Při tomto postupu by hrozily České republice mimo jiné sankce ve výši stamilionů až miliard korun za nedodržení závazků Národního plánu obnovy.

Plošné jedy na hraboše a šelmy pod tlakem myslivecké lobby

Oba ministři se dále dohodli na přípravě pravidel umožňujících povrchovou aplikaci jedů na hraboše a na opatřeních usnadňujících „ochranu majetku před šelmami“, včetně přeřazení vlka z kategorie kriticky ohrožený do kategorie ohrožený. Jde o doslovné naplnění požadavků, které jen dva týdny před jednáním ministrů společně vznesla koalice Agrární komory, Českomoravské myslivecké jednoty, Zemědělského svazu a Rybářského sdružení. Povrchová aplikace jedů je tedy znovu zvažována navzdory zkušenosti z roku 2019, kdy plošný rozhoz jedu Stutox II skončil desítkami uhynulých zvířat, včetně ohrožených druhů a predátorů, kteří se v krajině podílejí na skutečné regulaci hlodavců, a stažením povolení. A přeřazení vlka je přesně to, oč usiluje myslivecká lobby navzdory tomu, že u Soudního dvora EU dosud probíhají žaloby proti zmírnění jeho ochrany — což sám ministr Červený přiznává. Oba kroky mají společného jmenovatele: ministerstva nepřicházejí s vlastní odbornou analýzou, ale přejímají agendu zájmových skupin.

Nezávislost pracovních týmů je velká neznámá

Oba ministři avizovali vznik společných expertních pracovních týmů. Otázkou však je, kdo v nich bude sedět — a kdo ne. Ministr Šebestýan přichází z pozice předsedy Iniciativy zemědělských a potravinářských podniků a šéfa Státního zemědělského intervenčního fondu. Už při jeho jmenování Asociace soukromého zemědělství varovala, že si „těžko lze představit větší popření oprávněných zájmů zemědělců“. Ministr Červený za Motoristy převzal resort, před jehož ovládnutím lobbistickými vazbami varovalo více než tisíc vědců.

Obavy posiluje také načasování. Jen dva týdny před komunikovanou schůzkou ministrů přednesla koalice Agrární komory, Českomoravské myslivecké jednoty, Zemědělského svazu a Rybářského sdružení své požadavky: oslabit protierozní ochranu, povolit povrchovou aplikaci jedů, snížit ochranu šelem a predátorů, převzít kontrolu nad Politikou krajiny. Výstupy jednání obou ministrů se s tímto seznamem téměř doslova shodují.

Zelený kruh přesto doufá, že v expertních týmech budou proporčně zastoupení odborníci z akademické sféry, Agentury ochrany přírody a krajiny a nevládních organizací a jednání týmů budou transparentní. Bez toho půjde jen o legitimizaci předem dohodnutých ústupků agrobiznysu.

Aby deklarovaná meziresortní spolupráce přinesla skutečný efekt a nebyla jen fasádou pro zájmy velkoplošného hospodaření, musí dojít k zásadní reformě zemědělských dotací. Je nezbytné navázat platby na reálnou retenční schopnost půdy a krajinnou strukturu, nikoli pouze na obhospodařovanou plochu. Bez regulace velikosti půdních bloků a ochrany vodního režimu půdy zůstanou tato opatření

pouze fragmentovaná a bez systémového dopadu na řešení sucha v České republice.

<https://zelenykruh.cz/zeleny-kruh-varuje-ochrana-krajiny-nesmi-byt-psana-lobbisty>